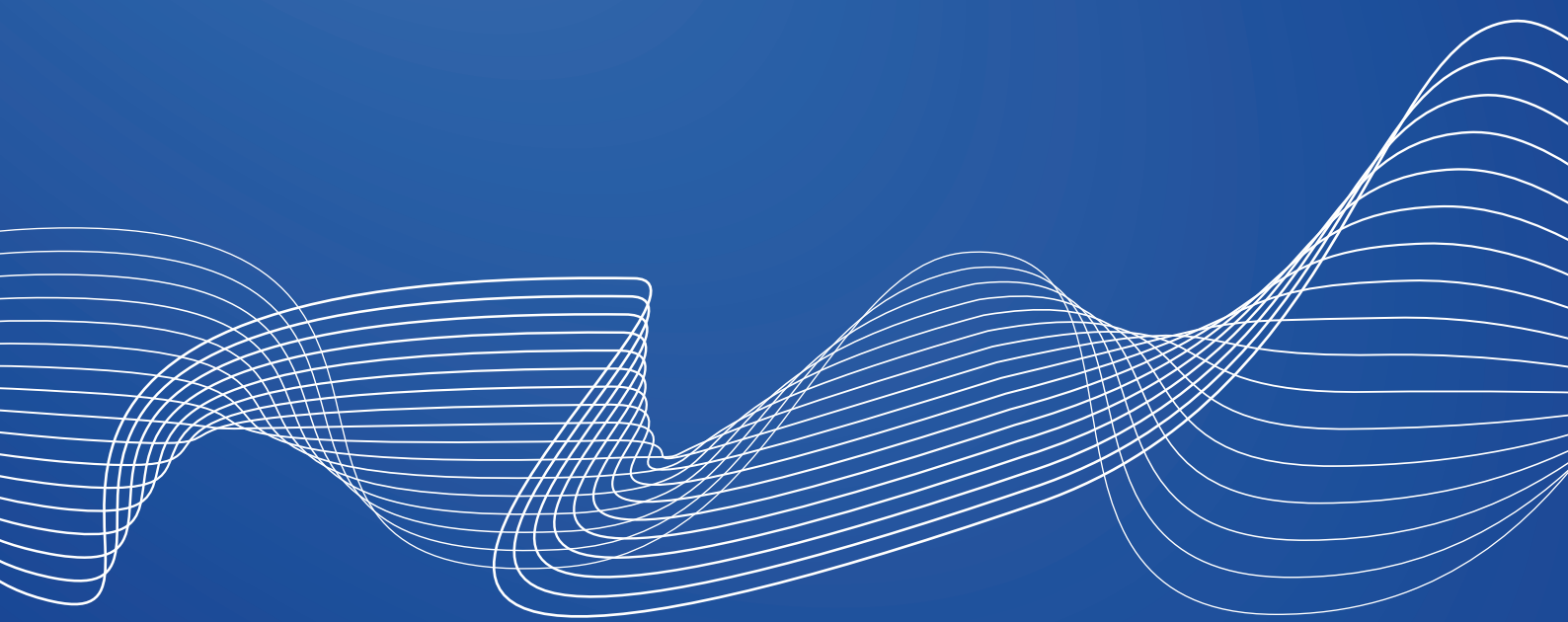

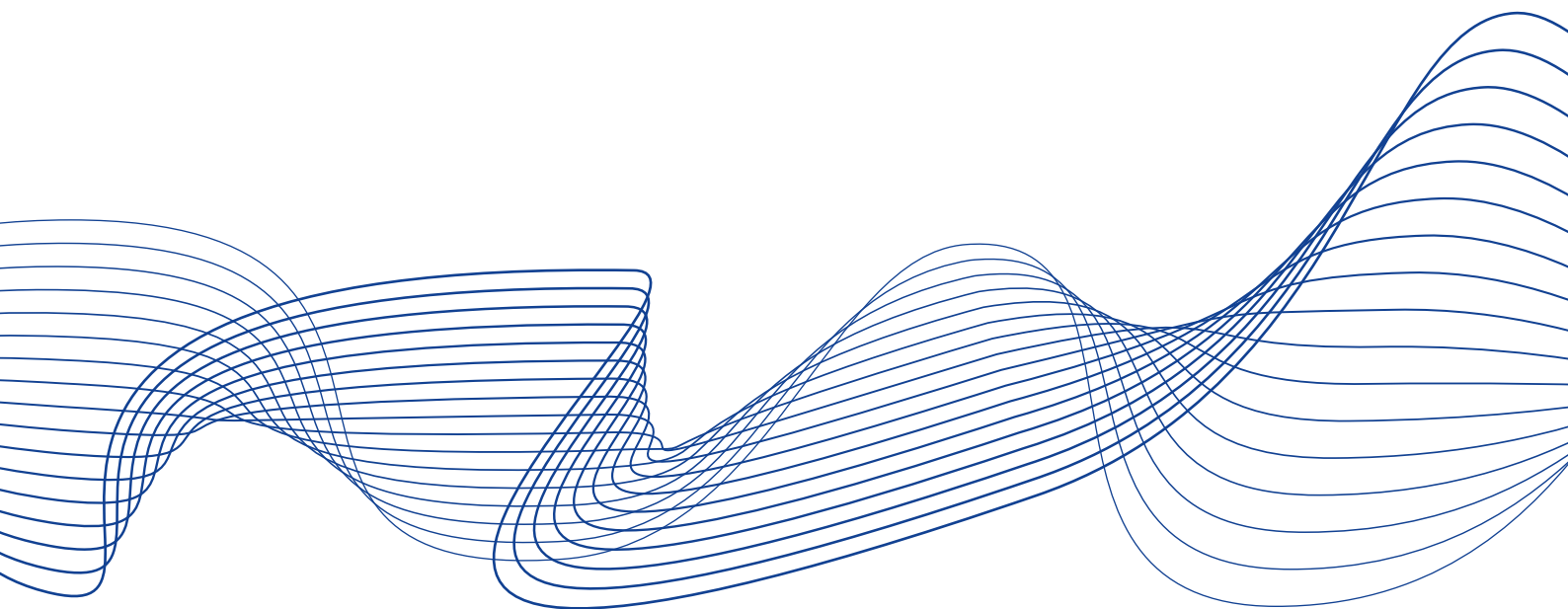
Aastaaruanne
2011

ESRN

Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu
Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem

Aastaaruanne
2011

ESRN
Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu
Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem

Sisukord

Eessõna	4
Kokkuvõte	5

Mario Draghi
ESRNi eesistuja

Mul on hea meel esitleda Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) esimest aastaaruannet. ESRN loodi 2010. aasta detsembris Euroopa Liidu (EL) finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve eest vastutava sõltumatu organina.

Oma esimesel tegevusaastal seisis ESRN silmitsi erakordselt keeruka majandus- ja finantskeskkonnaga. Sellest tulenenud mitmete süsteemsete riskide käsitlemiseks pidi ESRN hakkama toimima väga kiiresti. Peaaegu kogu esimese aasta juhtis organit Jean-Claude Trichet, kellele soovin siinkohal avaldada tänu.

Alates 2011. aasta algusest on ESRN tegelenud korrapäraselt ELi finantssüsteemi ohustavate süsteemsete riskide analüüsimisega. Sealjuures oli väga oluline arvestada Euroopa riikide krediivõime, pankade üha raskemini kättesaadava rahastamise ja aeglustuva majanduskasvu vahelisi seoseid. Lisaks võttis ESRN vastu kolm avalikku soovitusi, mis puudutavad: i) välisvaluutas laenamist, ii) krediidasutuste rahastamist USA dollarites ja iii) riigiasutuste makrotasandi usaldatavusjärelevalve volitusi. Praegu töötatakse välja asjakohast kontrollimehhanismi lähtuvalt „tegutse või selgita” põhimõttest. ELi makrotasandi usaldatavusjärelevalve poliitika aluspõhimõtete arendamise ühe osana avaldas ESRN aasta jooksul oma seisukoha makrotasandi usaldatavusjärelevalve aspektide kohta ELi õigusaktide eelnõudes – eelkõige pankade kapitalinõuete ja turuinfrastruktuuri kohta – ja jagas oma hinnanguid ELi seadusandlike organitega.

Käesolev aastaaruanne on koostatud vastavalt ESRNi käsitleva määruse artiklile 19¹, mille kohaselt „vähemalt kord aastas, kuid ulatuslike finantsprobleemide korral sagedamini, kutsutakse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu eesistuja Euroopa Parlamenti kuulamisele seoses Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu aastaaruande avaldamisega Euroopa Parlamendile ja nõukogule.”. Mul on rõõm tutvustada ESRNi esimest aastaaruannet Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni avalikul kuulamisel, mis toimub kavakohaselt 31. mail 2012.

Frankfurt Maini ääres, mai 2012

Mario Draghi
ESRNi eesistuja

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta.

Kokkuvõte

Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu (ESRN) esimene aastaaruanne on koostatud vastavalt ESRNi käsitlevale määrusele². Käesolev aruanne sisaldab järgmisi teemasid: 1. osas kirjeldatakse ESRNi rolli ja ülesandeid, 2. osa annab ülevaate ESRNi tegevusest alates selle asutamisest 2010. aasta detsembris ning 3. osas käsitletakse mitmeid küsimusi, millega ESRN on aruandeperioodil tegeleenud.

1. osa algab ülevaatega ESRNi asutamise peamistest etappidest, millest viimane oli ESRNi käsitleva määruse jõustumine 2010. aasta detsembris. Seejärel kirjeldatakse ESRNi põhiülesandeid ELi finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve eest vastutava sõltumatu organina. Need hõlmavad riskianalüüside läbiviimist, (avalike või konfidentsiaalsete) hoiatuste ja soovitude andmist ning nende täitmise jälgimist. Lisaks tutvustatakse 1. osas Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu institutsioonilist raamistikku, mille moodustavad haldusnõukogu, juhtkomitee, teaduslik nõuandekomitee ja tehniline nõuandekomitee. Institutsiooniline raamistik võeti kasutusele lühikese aja jooksul mitme 2011. aasta alguses tehtud otsuse põhjal.

Aastaaruande 2. osas antakse ülevaade ESRNi tööst ELi finantssüsteemi ohustavate riskide tuvastamisel ja hindamisel. Koostöös Euroopa Keskpanga (EKP), kolme Euroopa järelevalveasutuse, Euroopa Komisjoni, teadusliku nõuandekomitee ja tehnilise nõuandekomiteega vahetab haldusnõukogu korrapäraselt arvamusi süsteemsete riskide küsimustes ja viib läbi põhjalikke finantssüsteemi haavatavuse analüüse. 2011. aastal tegeles ESRN finantskriisist tulenenud süsteemsete riskidega, aga ka konkreetsemate riskidega, millega seoses anti mitmel juhul hoiatusi ja soovitusi. Lisaks kirjeldatakse 2. osas ESRNi panust tugevate makrotasandi usaldatavusjärelevalve raamistike loomisse 2011. aastal nii ELi kui ka liikmesriikide tasandil. Sellega seoses määratles ESRN suunised, mis aitaksid kujundada riikide makrotasandi usaldatavusjärelevalve asutuste volitusi, ja avaldas oma seisukoha makrotasandi usaldatavusjärelevalve aspektide kohta mõnedes ELi õigusaktide eelnõudes, mis mõjutavad oluliselt sekkumise ulatust eelseisva perioodi makrotasandi usaldatavusjärelevalves. Need õigusaktid olid krediitiasutuste kapitalinõuete direktiivi ja määruse eelnõud ning ettepanek seoses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta. Oma seisukohtades rõhutas ESRN, et oluline on tagada pädevatele riigiasutustele süsteemsete riskidega toimetulekuks piisav tegutsemisruum ja paindlikkus. Kapitalinõuete direktiivi ja määruse puhul avaldas ESRN eelkõige arvamust vastutsüklilise kapitalipuhvri kasutuselevõtu kohta kooskõlas Basel III raamistikuga. Lõpetuseks käsitletakse 2. osas ESRNi tegevust makrotasandi usaldatavusjärelevalve põhjalikul analüüsimisel ja analüüsi vahendite arendamisel, eesmärgiga täita lünki neis valdkondades, mis võivad olla seotud süsteemsete riskide tekkimisega (nt varipangandussektor ning uute süsteemsete osalejate esilekerkimine ja omavaheline seotus).

2 Vt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määruse (EL) nr 1092/2010 (finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta) artikkel 19, mille kohaselt „vähemalt kord aastas, kuid ulatuslike finantsprobleemide korral sagedamini, kutsutakse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu eesistuja Euroopa Parlamenti kuulamisele seoses Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu aastaaruande avaldamisega Euroopa Parlamendile ja nõukogule.“

Üldise teadlikkuse tõstmiseks makrotasandi usaldatavusjärelevalvest selgitatakse 3. osas arusaadavalt mitmeid teemasid, mida ESRN 2011. aastal käsitles. Need hõlmavad riigiasutuste makrotasandi usaldatavusjärelevalve volitusi, välisväeringus laenamist, rahastamist USA dollarites ja keerukate finantstoodete, nagu struktuursete toodete ja mõningate finantseerimisasutuste poolt jaeinvestoritele pakutavate valuutatehingu toodete jaeturule toomist ehk turustamist.

Riigiasutuste makrotasandi usaldatavusjärelevalve volitustega seoses võeti ESRNi tegevuse tulemusel vastu avalik soovitus, milles anti mitmeid suuniseid nende volituste väljatöötamiseks. Välisväeringus laenamise puhul jõudis ESRN järeldusele, et suuremahulisel välisväeringus laenamisel võivad riikide jaoks olla süsteemsed tagajärjed, mis võivad kanduda ka teistesse riikidesse. Seetõttu otsustas ESRN anda asjaomastele asutustele avaliku soovitusena parandusmeetmete võtmiseks. Vastavalt ESRNi seisukohale USA dollarites rahastamise kohta tuleb võtta meetmeid, et vältida finantskriisi ajal täheldatud pingete taastekkimist sellist rahastamist kasutavates ELi pankades keskpikal perioodil. Meetmete võtmiseks esitas ESRN asjaomastele asutustel soovitusi. ESRNi järelduste kohaselt tuleb keerukate finantstoodete jaeturule toomisega seoses tööd jätkata, arvestades eelkõige ohtu, et teatud pankadele võib jaeturule toomine rahastamise allikana muutuda kättesaamatuks. Seda küsimust käsitleb üksikasjalikumalt hiljuti loodud pankade rahastamise tööruhm.

© Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu

Address

Kaiserstrasse 29
60311 Frankfurt am Main
Saksamaa

Telefon

+49 69 1344 0

Veebileht

<http://www.esrb.europa.eu>

Faks

+49 69 1344 6000

Kõik õigused on kaitstud.

Taasesitus õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale.

Käesolevas aruandes sisalduvad andmed on esitatud seisuga 15. aprill 2012.

*Käesolev materjal on ESRNi 2011. aasta aruande eessõna ja sisukokkuvõtte eestikeelne tõlge.
Täpsem teave on kättesaadav ingliskeelses tervikversioonis aadressil www.esrb.europa.eu.*

ISSN 1977-5148 (elektroniline versioon)

